

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs

Csapat tagjai:
.....
Iskola:

Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

Beküldési határidő: 2024. január 12.

Curie Környezetvédelmi Emlékverseny 7-8. évfolyam II. forduló 2023/2024.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Összesen	%	Javította
Elérhető	13	5	2	10	8	2	40 pont		
Elért									

1. feladat — Keresztrejtvény — Aggteleki Nemzeti Park 13 pont

1. crossword grid with 11 numbered clues. The grid consists of white squares for letters and grey/black squares for empty space. Clue 1 is a 13-letter horizontal word starting at the top left. Clue 2 is a 4-letter vertical word starting at the 5th square of the 1st row. Clue 3 is a 4-letter horizontal word starting at the 4th square of the 2nd row. Clue 4 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 4th row. Clue 5 is a 10-letter horizontal word starting at the 2nd square of the 5th row. Clue 6 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 6th row. Clue 7 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 7th row. Clue 8 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 8th row. Clue 9 is a 10-letter horizontal word starting at the 4th square of the 9th row. Clue 10 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 10th row. Clue 11 is a 10-letter horizontal word starting at the 1st square of the 11th row.

1. Ebben a várban írta Balassi Bálint a „Borivóknak való” című versét.
2. . Az egyik leggyakoribb és legjellegzetesebb tál alakú, bemélyedő felszíni karsztforma.
3. Függőleges aknabarlang.
4. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjait az UNESCO 1995-ben a .....részévé nyilvánította.
5. A Rákóczi-barlang az Aggteleki Nemzeti Parkban lévő .....egyik barlangja.
6. A karmező népi elnevezése.
7. A Tisza és a Bodrog folyók által határolt terület.
8. Itt található az Aggteleki Nemzeti Park igazgatósága.
9. A Zemléni Tájvédelmi Körzetben található kis település, mely porcelánjairól lett híres.

10. A felszíni karsztjelenségek egyik fajtája, olyan karsztos nyílások, amelyeken a felszínen időszakosan vagy állandóan folyó víz a kőzet belsejébe kerül.
11. A Tokaj-Hegyaljához tartozó terület, amely 513 méteres magasságával az ország egyik legnagyobb kiterjedésű vulkanikus szigethegye.

Megfejtés: .....

Melyik költőnk teljesített itt lelkeszi szolgálatot? .....

2. feladat — Nézz utána!

5 pont

Egy kis időutazás a múltba. Mi történt a nemzeti park területén?

1926: .....

1940: .....

1979: .....

.....

1985. január 1.: .....

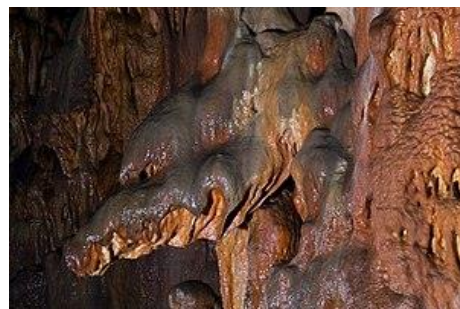
1995: .....

.....

3. feladat

2 pont

Fejtsd meg az anagrammákat! Egy-egy cseppkőképződmény fantázianevét fogod kapni. Nézz utána, melyik barlangban található (a képek segítenek)!

1. RANG UTCA HASZNA .....

2. NYÁRFÁK SEJ .....

Melyik barlangban látható?

1. ....

2. ....

4. feladat

10 pont

Az állításokról dönts el hogy igazak (I) vagy hamisak (H), írd a megfelelő betűjelet az állítás elé!

- ..... 1. A dízelmotorok nitrogén-oxid kibocsátása alacsonyabb, mint a benzinmotoroké.
- ..... 2. 1991 óta kötelező a gépjárművek környezetvédelmi vizsgálata.
- ..... 3. A katalizátorral felszerelt autók egyáltalán nem bocsátanak ki káros anyagokat.
- ..... 4. Az autók katalizátora már hidegindításkor is optimálisan működik.
- ..... 5. Minden évben szeptember 22-én van az autómentes világnap.
- ..... 6. Luxemburgban világon elsőként tették ingyenessé a közösségi közlekedést.
- ..... 7. Az ózondús levegőben egészséges a testmozgás.
- ..... 8. A szmog ellen azzal tehetjük a legtöbbet, ha a városokban a közösségi közlekedést választjuk.
- ..... 9. A nagy tengerjáró hajók magas kéntartalmú tüzelőolajjal hajtják a motorjaikat, amely a benzin és a gázolaj gyártása során keletkező melléktermék.
- ..... 10. A PM10 a levegőben lebegő 10 mikrométernél kisebb átmérőjű szilárd és folyékony részecskék gyűjtőneve.

5. feladat

8 pont

A betűhalmazból keresd ki a hiányos szöveg szavait, majd írd őket a megfelelő helyre!

X	P	M	L	G	J	B	Y	M	Z	L	E	D	E	D	P	D	P	K	X
G	D	Q	R	A	M	N	O	Y	I	V	B	Y	S	M	P	X	A	A	W
V	B	I	Y	N	I	Q	W	B	F	D	Q	E	Z	M	I	Ó	U	U	T
G	X	L	Z	T	V	C	Q	R	X	N	L	R	O	F	T	T	T	H	O
O	H	A	U	T	Ó	G	U	M	I	K	Q	H	A	A	Ó	E	K	H	L
I	D	V	O	P	Y	S	J	Z	K	W	H	N	H	F	V	W	R	T	E
I	P	O	O	K	L	S	Y	T	M	D	Y	T	O	W	G	P	L	L	J
U	M	I	N	Í	Z	S	L	E	F	V	Í	R	I	X	N	Y	É	F	F
I	L	G	B	M	T	Q	H	V	U	S	G	T	W	Y	S	G	I	D	Q
W	L	P	K	D	D	G	W	D	O	A	B	K	W	K	E	L	M	B	Q
J	E	D	G	S	R	Z	K	N	L	I	P	L	U	T	S	M	U	V	U
R	S	B	B	J	U	C	Z	O	E	E	K	Y	I	L	J	T	G	W	K
T	C	M	U	P	X	S	M	X	E	M	E	K	C	N	S	M	O	D	Q
T	F	Q	F	S	A	J	Z	H	P	B	Y	B	I	T	O	B	R	O	T
A	A	B	P	H	M	I	K	R	O	M	Ú	A	N	Y	A	G	K	A	B
E	T	L	A	U	W	P	E	R	P	L	R	G	H	F	S	O	I	D	B
T	V	R	A	X	S	Q	V	P	L	X	D	O	T	R	L	N	M	Q	D
L	J	L	X	J	M	K	C	X	M	M	J	C	L	I	I	Z	P	Z	H
Ú	U	C	J	O	B	Y	F	K	R	A	D	V	T	G	S	R	C	H	D
G	O	I	S	Z	G	A	D	L	M	A	P	V	P	D	S	D	T	N	U

A környezetben fellelhető ..... 97 százalékaért az ..... tehető felelőssé – derült ki egy nemrégiben megjelent svájci tanulmányból. A kutatók szerint az ..... jelentős szerepet játszanak

a .....-szennyezésben, Bernd Nowack anyagkutató szerint pedig a helyzet még cifrább, mint a hétköznapi szennyezés esetében, hiszen csak az abroncsok fele készül valóban gumiból, a többi különböző adalékanyagokból áll, ezeknek pedig igen sokrétű környezeti hatásuk lehet.

A svájci kutatásban az 1988 és 2018 közötti szennyezést vizsgálták, és nem túl meglepő módon arra jutottak, hogy az utak közvetlen környezete a legszennyezettebb: a gumirészecskék 74 százalékát az autóutak ötméteres környezetében találták, míg a miniatűr gumihulladék ..... 22 százaléka jutott el a ..... vizekbe. Az út- és víztisztítás során a kibocsátott szennyezés 26 százalékát sikerült eltávolítani a környezetből, és a mikrogumi 4 százaléka talált utat a .....

A használt abroncsok már régóta komoly környezeti problémát jelentenek.

Bár ....., ha nem megfelelő körülmények között szabadulnak meg tőlük, például ..... őket, cinket, klórt és egyéb környezetszennyező anyagokat juttathatnak a környezetbe.

6. feladat

2 pont

Fejtsd meg a betűrejtvényeket! A rejtvények légszennyező anyagokat takarnak.

K+ csúcs

.....

repülő P

.....

Irodalom:

<https://hajozas.hu/magazin/kulfold/legszennezes-tengerjaro-hajo-oceanjaro-utasszallito-fust-pp-cruises/>

<https://pm10.kormany.hu/a-pm10>

Aggteleki NP honlapja

Wikipedia

<https://qubit.hu/2019/11/21/a-mikromuanyag-utan-itt-a-mikrogumi-az-abroncsok-is-komoly-szennezonek-szamitanak>

<https://gumi.hu/blog/mibol-keszul-a-gumiabroncs/>

Maróthy Miklósné: KÉMIA 12-14 éveseknek

Albert Viktor – Hetzl Andrea Környezeti kémia. Környezettan 12-18 éveseknek

Környezetvédelem munkafüzet Alapismeretek Mozaik Kiadó